

NĐ, ngày 29 tháng 9 năm 2021

Số: 04/2021/QĐST-VDS

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ
hành vi”**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN NĐ – TỈNH NGHỆ AN

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Ông Vương Hoàng Hào.

Thư ký phiên họp: Bà Phạm Thị Huyền Trang - Thư ký Tòa án nhân dân huyện NĐ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện NĐ tham gia phiên họp: Ông Đặng Trường Sơn - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 9 năm 2021, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện NĐ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 04/2021/TLST-VDS ngày 20 tháng 5 năm 2021 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 04/2021/QĐ-VDS ngày 20 tháng 9 năm 2021, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Nguyễn Văn N. Sinh năm 1953. Vắng mặt có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

Địa chỉ cư trú: Xóm Cường Ky, xã HT, huyện NĐ, tỉnh Nghệ An.

- *Người liên quan đến yêu cầu:* Chị Nguyễn Thị L. Sinh năm 1970.

Địa chỉ cư trú: Xóm Cường Ky, xã HT, huyện NĐ, tỉnh Nghệ An. Vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo nội dung đơn yêu cầu, quá trình giải quyết việc dân sự và tại phiên họp, người yêu cầu trình bày như sau:

Bố mẹ ông Nguyễn Văn N là cụ Nguyễn Văn Hường (đã mất năm 2009) và cụ Hoàng Thị Đông (đã mất năm 1997). Hai cụ sinh được 06 người con gồm: Nguyễn Văn N, sinh năm 1953, Nguyễn Thị Châu, sinh năm 1958, Nguyễn Thị Tâm, sinh năm 1962, Nguyễn Thị Tứ, sinh năm 1962, Nguyễn Văn Ngụ, sinh năm 1968 và Nguyễn Thị L, sinh năm 1970.

Đối với em út Nguyễn Thị L, từ nhỏ đến lớn khỏe mạnh bình thường, học đến lớp 7 thì nghỉ học ở nhà, không lập gia đình với ai, không có con. Năm

2001, thì chị Lục bắt đầu có biểu hiện rối loạn tâm thần như nói nhiều, hay cáu gắt, chửi bới, làm việc không biết mục đích, đêm không ngủ nằm bồn chồn, đôi lúc bỏ nhà đi lang thang, không nhớ đường về. Gia đình đưa chị Lục đến Bệnh viện Tâm thần Nghệ An khám điều trị năm 2002 thì chẩn đoán bị rối loạn tâm thần (F20.3), được hưởng trợ cấp xã hội mức khuyết tật nặng. Sau khi điều trị tại bệnh viện thì tình trạng bệnh tạm ổn, điều trị ngoại trú, sống một mình cần sự giúp đỡ của người thân. Hàng tháng hàng ngày uống thuốc điều trị theo hướng dẫn của bệnh viện.

Tình trạng sức khỏe biểu hiện hiện nay: Rối loạn tâm lý, không thể ý thức được mình đang làm gì. Lo lắng, sợ hãi, hay cáu gắt, chửi bới người thân lung tung, đi lang thang không biết đường về. Ăn uống và tắm giặt cá nhân thì tự làm được theo thói quen.

Căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần của Phân viện pháp y Bắc miền Trung ngày 04/8/2021, ông yêu cầu tuyên bố em gái Nguyễn Thị L bị khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đồng thời xác định ông là người giám hộ cho Nguyễn Thị L. Mục đích để ông và gia đình giải quyết việc cá nhân, giấy tờ, thủ tục liên quan khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện ND tham gia phiên họp phát biểu ý kiến:

Về thủ tục tố tụng:

Thẩm quyền thụ lý việc dân sự, xác định chứng cứ, thông báo thu tiền tạm ứng lệ phí, việc cấp, tổng đạt các văn bản tố tụng, việc tuân theo pháp luật của Thư ký trong thời gian chuẩn bị xét xử, việc tuân theo pháp luật tố tụng của người tham gia tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết vụ án, đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Tuy nhiên về thời hạn chuẩn bị mở phiên họp chậm so với quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ vào các Điều 22, 46, 47, 49, 53, 54, 57, 58 Bộ luật Dân sự; khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự; khoản 5 Điều 7, Điều 12, Điều 17, Điều 36 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Nguyễn Văn N về việc tuyên bố chị Nguyễn Thị L khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xác định ông Nguyễn Văn N là người giám hộ của chị Nguyễn Thị L; Về lệ phí: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho ông Nguyễn Văn N.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện ND nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Ông Nguyễn Văn N yêu cầu tuyên bố em gái là chị Nguyễn Thị L có địa chỉ cư trú tại xã HT, huyện ND, tỉnh Nghệ An là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện ND theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Tại phiên họp, ông Nguyễn Văn N vắng mặt có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt nên Tòa án tiến hành giải quyết vắng mặt là đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về nội dung yêu cầu giải quyết:

Căn cứ đơn yêu cầu và các tài liệu, chứng cứ khác có tại hồ sơ, xác định:

Sau khi Tòa án thụ lý việc dân sự thì người yêu cầu là ông Nguyễn Văn N và gia đình chủ động liên hệ với Phân viện Pháp y tâm thần Bắc miền Trung thuộc Viện pháp y tâm thần Trung ương để làm thủ tục tự trung cầu giám định. Tại kết luận giám định số: 11/KLGĐYC ngày 04/8/2021 và Văn bản ghi nhận quá trình giám định pháp y tâm thần theo yêu cầu của Phân viện pháp y tâm thần Bắc miền Trung kết luận: Chị Nguyễn Thị L, sinh năm 1970. Nơi cư trú: Xóm Cường Ky, xã HT, huyện ND, tỉnh Nghệ An “bị bệnh: Tâm thần phân liệt thể không biệt định, theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992 (ICD 10) có mã là F20.3 – Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm”. Tại thời điểm giám định chị Nguyễn Thị L hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi ở các vụ việc dân sự)”.

Căn cứ vào tình trạng bệnh, kết luận giám định của Phân viện pháp y Bắc miền Trung thì chị Nguyễn Thị L bị bệnh như trên là đúng thực tế. Do đó yêu cầu của ông Nguyễn Văn N có căn cứ, đúng quy định cần được chấp nhận.

Đối với yêu cầu xác định người giám hộ của ông Nguyễn Văn N: Xét thấy: Chị Nguyễn Thị L không có chồng, con. Bố mẹ đẻ đều đã chết. Ông Nam là anh cả trong gia đình, gần gũi, chăm sóc, chạy chữa bệnh cho chị Lục. Ngoài ra, ông Nguyễn Văn N đủ điều kiện để làm giám hộ cho chị Nguyễn Thị L theo quy định nên cần chấp nhận yêu cầu này của ông Nguyễn Văn N.

Khi không còn căn cứ xác định chị Nguyễn Thị L khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì chị Lục, ông Nam hoặc những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền làm đơn yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu ông Nguyễn Văn N là đối tượng người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định pháp luật.

[4] Các đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên cần chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ các Điều 370, 371, 372, 375, 376 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 23, 46, 47, 49, 53, 54, 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Văn N. Tuyên bố:

- Chị Nguyễn Thị L. Sinh năm 1970. Nơi cư trú: Xóm Cường Ky, xã HT, huyện ND, tỉnh Nghệ An là người khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Ông Nguyễn Văn N. Sinh năm 1953. Nơi cư trú: Xóm Cường Ky, xã HT, huyện ND, tỉnh Nghệ An là người giám hộ của chị Nguyễn Thị L. Quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại Điều 57, 58 của Bộ luật Dân sự.

Khi không còn căn cứ xác định chị Nguyễn Thị L khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi thì chị Lục, ông Nam hoặc những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có quyền làm đơn yêu cầu Tòa án hủy bỏ quyết định tuyên bố có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 của Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Tòa án. Ông Nguyễn Văn N được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát nhân dân huyện ND có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- VKSND huyện ND;
- Các đương sự;
- UBND xã HT;
- Lưu hồ sơ việc DS; VPTA.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đã ký

Vương Hoàng Hào